

DOMOLJUB

ŠTEV. 44. V LJUBLJANI, DNE 31 OKTOBRA 1933 LETO 46.

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«; naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani. Telefon uredništva: 2549. Telefon uprave: 2992.

Dajte cvetja nam vrtovi...

Prazni prosijo grobovi:
 »Dajte cvetja nam, vrtovi!
 Dragim mrtvim v dar
 vrtnic dajte žar!«

»Niso grede več bogate!
 Čeznje stopa — smrt!
 Zadnje še cvetlice náte,
 kar ima jih vrt!

Cez vrtove gole, neme
 veter zapihljá,
 zmaje astra, krizanteme,
 tožno šepetá:

Truplom mrtvim zadnje cvetje!
 Mirno naj počivajo!
 Večnih vrtov mladoletje
 duše naj uživajo!«

Vseh mrtvih dan

Praznujemo dan Vseh svetnikov. Praznujemo tudi dan Vernih duš — v spominu na naše drage-pokojnike. Oba praznika sta med seboj v tesni zvezi.

Spomin Vseh svetnikov je rešitev vseh znanstvenih vprašanj, ki so mučila človeštvo. Svetniki so imeli vse slabosti in človeške zablode, a so s svojo svobodno in močno voljo v ljubezni do Kristusa, Sina božjega, premagali vse slabosti, se skesali vseh grehov in mnogo od njih jih je za krščanstvo pretrpelo mučeništvo. Bile so tudi med svetniki čiste, neomadeževane duše, dišeče Hlije, ki jih niso oskrunile človeške strasti in h katerim se tako radi zatekamo ob vseh nepravilih.

Na dan Vseh svetnikov slavimo tudi one junake, prve Kristusove apostole, ki so — razen sv. Janeza — vsi umrli mučeniške smrti.

A kdo so bili ti apostoli?

Morda mogočnejši, bogataši, morda veliki učenjaki? — Bili so — razen sv. Pavla — priprosti ribiči.

Pa s kom so se borili? — S silnim rimskim cesarstvom, ki je imelo bogastvo, silo brezštevilnih legij vojske in njegovi vladarji so se obklicali za bogove. Borili so se s poganskimi in judovskimi filozofi, učenjaki in duhovniki; ti so se borili z oboroženo silo, apostoli goloroki — in so zmagali. Zmagali so, ker so bili dosledni svojim idealom, svoji živi veri v Kristusa in v večno življenje — ker so bili značajni.

Ni več rimskega cesarstva, ni več tiranskih vladarjev. Ruševine oznanjajo danes njihov slajz in njihovo umrlo veličino.

A oni, priprosti možje, kraljujejo zdaj po bazilikah in cerkvah, kjer pred njihovimi podobami kleči in moli ves krščanski svet.

Vernih duš dan nas spominja naših dragih pokojnikov. Kaj nam govore tisoči in tisoči sveč, ki jih prižigamo na grobovih svojih dragih že na predvečer Vernih duš? Prinesli smo jih mrtve, mrzle, brez sijaja, a ko smo jih na grobovih prižgali, tedaj so se zasvetile. Tažila se je mehka sestavina in kapala na grobove naših pokojnikov kakor naše solze, ki jih je izžela iz naših oči ledena bol v srcu. Kakor so se mrtve sveče zasvetile, ko smo jih prižgali, tako se je razsvetlila tema naših bolnih src, ko smo v njih prižgali luč vere: vere v večno življenje in v združitve s našimi dragimi pokojniki. In iz globine svojih src smo molili: Večna luč naj jim sveti, naj počivajo v miru...

Koliki so duševni stiki z našimi dragimi pokojniki. Vsak spomin nanje, naj bo še tako medel, zdaj živi. Tukaj je račun s prošlostjo, z onimi dnevi, ki smo jih preživel z našimi rajnimi prijatelji. — A ti mali grički zemlje, mrtvi grobovi nam kličejo: »Memento mori — pomni, da boš umrl!« S tem spoznanjem se naseli mir v naših dušah.

»Memento mori«, govore oni bedni, neznančni grobovi sirot — bogatinom in brezsrčnim skopuhom, ki so si s krvjo teh revnih nagromadili bogastvo. »Memento mori« diha one ledeno mrzle marmornate grobnice bogatašev — v uteho premnogih sirot, ki gredo mimo. Enaka pravica za vse! — Na isti način gnijeta bogataš v grobnici in siromak v skromnem grobu.

Obiščemo tudi grobove naših velikanov: narodnih voditeljev, vojnih žrtev in drugih mučenikov, ki so žrtvovali svoje življenje za blagor domovine. Tudi ti grobovi kriče: »Memento mori!«

Molimo k svetnikom, da svetloba katoliške

Od bolečine & ugodju

Brez osra kakšnega izvora je bolečina. Vam Aspirin tablete hipoma vrnejo ugodje. Vzemite jih brez skrbi! Pri nakupu pazite na Bayerjev križ. Ima ga vsak omot in vsaka tableta.

ASPIRIN

V Ljubljani, 4. Zvezek, Glasnik 32. Oglase je registrir. pod Š. br. 3807 od 1. III. 1933.

V obupu

Zasluzka mi dajte!
 Martljiv sem, krepák!
 Za delo naj primem,
 ne bom naj prosjak! — — —
 Ah, vsak je občutek
 grenak in gorjup!
 Ne dajte, da zgrabi
 srcé mi, obup!
 Nobenega žulja
 ne plaši se dian!
 Ponosen le spet naj
 človeštva bom član!

vero obsije vse človeštvo, prosimo jih za svoj narod, da se ne zgubi v temi laži, licemerstva, da ga ne pogoltne krivica, ampak da bo hodil vedno za resnico in pravico.

Ustvarjajmo sami!

V zadnjem »Koroškem Slovencu« čitamo: Naj zaživi vsa slovenska zgodovina od turških bojev in kmečkih puntov, največje žaloigre našega naroda in od reformacije do protireformacije in do bojev zadnjega stoletja za kulturno in politično samostojnost! Veselo znanilo slovenske moči, slovenske samopomoči, slovenskega samostojnega ustvarjanja nam bo.

Mladina! Greš v novo prosvetno sezono. Naj ti bodo to meseci resnega dela, samostojnega ustvarjanja. Kakor prestopi mestni otrok v meščansko ali srednjo šolo, tako mora vsa naša šola odrasla mladina v naša izobraževalna društva.

Ljudska šola nam vzgaja fante in dekleta brez idealov, brez ciljev in brez velike volje. Vzgaja nam rod, ki že prvi dan vrže knjige v kot, ker mu je muka. Tako raste v gospodarja in gospodinjno, neizobražen, omejen, ki vidi svojo nezmožnost in stopi. Rod, ki dorasča v takih razmerah, se bo zmožen samostojnega ustvarjanja in lastnega kulturnega življenja, če ga ne zajamejo pravočasno naše zasebne kulturne organizacije, naša izobraževalna društva.

Tudi v času našega narodnega buditelja in vzgojitelja Slomška je dorasčala naša mladina v istih razmerah. Začel je z nedeljskimi šolami in posrečilo se mu je v narodu vzbuditi potrebo izobrazbe, veselje do knjige in šole. Slomška in nedeljske šole nam je treba, ki omiko sirijo in mladina slovensko svojemu namenu ne potujijo!

Naša društva! Postanite naše visoke šole za vsa ljudski šoli odraslo mladino! Odprite na široko šolska vrata svojih dvoran, začnite z vpisovanjem! Sami si ustvarimo dobo, o kateri bomo s Slomškom mogli reči: »Ne najdes pastirice na paši, ki bi slovenskih knjizic na paši ne imela, ne prepevala in ne molila.«

V predavanjih, razgovorih, lastnih društvenih listih, v branju časopisov in knjig zbirajte novih misli, iščite splošne in stanovske izobrazbe. Obojna je potrebna. Splošna daje razgled po svetu, stanovska usposablja za stanovski poklic.

In ne samo novih misli, tudi močne volje je treba in telesnega zdravja.

Poleti ste na vaših tekmarh prijeli za koso in iskali mladosti po naših gorah. Pozimi pa smučite na ramo in s pesmijo in korajžo na naše planine! Čemu naj bi le tuji uživali njih čarobno zimsko lepoto. Tu je novo polje za nove tekme. Začnite, ustvarjajte sami! In rastle boste v fizično močan rod in rastle bo tudi vaša volja v samopremažovanju.

Ideje in volje in telesne moči je treba za vsako dejanje. To troje je predpogoj vsakemu napredu, vsakemu delu in tudi naši samopomoči.

V dolgih mesecih ste skrbeli z žuljavimi rokami za materialne dobrine. Kot bitje z duhovno dušo potrebuje človek in narod — tudi duhovnih dobrin: resnice, lepote, ljubezni. V resnem delu na vaših društvenih sestankih iščite resnice, uživajte lepoto slovenske besede in pesmi, krasoto slovenske zemlje in slovenskih planin na smučarskih izletih, da bo vladala ljubezen v vaši družbi, v vašem društvu, ki želi vsem dobro.

Pomagajte časopisju, ki vam pomaga! Prezirajte časopisje, ki vas prezirajo! Berite se proti časopisju, ki se bori proti vam!

RAZGLED PO SVETU

Franjo Neubauer.

Predaleč sem...

(Na Vernih del dan)

Ve srca prepolna ljubavi,
ki zame plamtel je njen žar,
počivate tamkaj v daljavi
in niste nikomur več mar.

A jaz sem predaleč, — prižgati
ne morem vam luči trpin,
da vaši ljubezni bi zlati
gorela, svetila v spomin.

Kaj pravim?! — Saj vse je prižgano
sred mojega danes srcá!
Kdor čutil ljubeče je z mano,
spomin v mojem srcu ima.

Ceprav so viharji mi jezni
ohlajali stokrat srcé,
pa vendar plaméni ljubezni
visoko in vroče plámté.

Najlepše ta ogenj zasveti,
ko združi nebeški nas raj.
Tačas boste mogli umeti,
kako sem vas ljubil nekđaj!

Moška beseda ameriškega drž. predsednika

Ob priliki stoletnice Vincencijevih konferenc se je vršilo v Njujorku veliko zborovanje, na katerem je povzel besedo tudi sam državni predsednik Roosevelt, ki je dejal med drugim sledeče:

»Prav rad se pri tej priliki spominjam psovke, ki so jo ravno pred sto leti vrgli francoski revolucionarji Cerkev in obraz, češ, »Cerkev pokaži, kaj si naredila! Jaz se rad spominim, kako je Cerkev to izzivanje sprejela in s kakšno odločnostjo je pokazala, da krščanstvo ni mrtvo, da krščanska vera še živi in da je življenje in delovanje katoličanov v skladu z nauki njihove sveste Cerkve.«

Naj opozorim samo na dejstvo, da je samo Vincencijeva konferenca v lanskem letu samo v naši državi popolnoma vzdrževala 150.000 revnih, pomagala pa milijonkrat z darovi, ki se ne beležijo. Če pomislim, da delujejo z isto požrtvovalno vnemo in z isto nesebično ljubeznijo še mnogostevilne cerkvene ustanove po vsej državi, potem zaupam vedno bolj, da Bog zmaga tudi pri nas...

Ko sem prevzel vlado Zedinjenih držav, sem se trudil dati novih smernic. Da, smernic ni manjkalo, ali to, kar nas mora najbolj navdušiti in nam dati največ poguma, je duh požrtvovalnosti, s katerim je vsa Amerika radevolje sprejela smernice in z njimi tudi bremena. Mi smo postali zopet pionirji, ki se žele ne strašimo. Spustili smo se v velike, usodepolne izkušnje na vseh poljih javnega udeleževanja. Naš program zahteva nesebičnih, požrtvovalnih, svojega bližnjega ljubečih iz-

vršilcev. Uspeh našega vsenarodnega obnove venega načrta bo tolik, kolikršna bo ljubezen in nesebičnost posameznega državljana. Vlada lahko mnogokaj ukrene, lažje in čestokrat boljše kot zasebniki ali zasebne ustanove, toda vse delo države je odvisno od duhovnega razpoloženja državljanov.

V tem velikem in težavnem boju za obnovo naše domovine pa sem hvala Bogu prišel do zaključka, da naše ljudstvo čimdalje bolj spoznava, da so duhovne vrednote mnogo več vredne kakor materialne vrednote. V tem leži vsa tajna našega uspeha ali neuspeha.

Nekateri narodi drugod so hoteli z dekreti in zakoni prepovedati človeštvu, kar je njegova prva pravica, da namreč veruje v Boga in živi po zapovedi svoje vere. Prej ali pozneje so ti narodi spoznali, da se s tem zaman zaganjajo v bitno, osnovno in neumrljivo pravico človeškega rodu, v pravico, ki jo je še vsako stoletje naše zgodovine dokazalo, da je za napredek človeštva neobhodno potrebna.

Jaz nisem niti trenotek pomišljeval, da bomo prišli iz te mračne doline na svetlo. Bil sem prepričan, da bomo zmagali, da bomo uspeli. Zakaj? Zato, ker verujem ne samo v pravičnost naših državnih ustanov, ampak, ker trdno verujem in zaupam v Boga, ki nas bo vodil in nas podpiral. Ker tudi trdno zaupam v duhovne sile, ki jih je krščanstvo nakopilo in ki jih stavlja na izpolnjenje za našo obnovo. Zato, ker gori v meni zvesta vera v stalno nadnaravno božjo pomoč.

Italija

»Povest! o kulturnih smicnih, ki je za vse veljavna. »Popolo d'Italia« je nedavno priobčil Mussolinijev uvodnik o stalnem nazadovanju števila rojstev v Italiji v zadnjih letih. »Se ena ali dve slični dobi,« kliče Mussolini, »in bomo postali enaki sedanji Franciji.« Samo južna Italija kaže napredek. Brez nje bi moralo znašati prebivalstvo države samo do 30 milijonov ljudi. Sploh so pošlate številne družine značilne za »preprosto ljudstvo«. Vsi, ki hočejo biti izobraženci, ne marajo več kakor enega ali dva otroka. Ta žalosten pojav je posledica sebičnosti staršev, ki se bojijo za lastno udobno življenje. »Pojdite v gledališče ali kinematograf,« piše Mussolini, »in si

oglejte dražje prostore: lože in prve vrste sedežev. Povsod boste videli »kulturne« samce ali zakonce brez dece.« To stanje ogroža vsa bodočnost italijanskega ljudstva. — Kaj pomer

BANKA BARUCH

15. Rue Lafayette, Paris

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: BELGIJA: No 2064-64 Bruxelles. FRANCIJA: No 1117-94 Paris. BULGARIJA: No 1468-66 Sof. Ulenst. LUKSEMBURG: No 2067 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakaznice

nijo naših 42 milijonov prebivalstva napram 200 milijonov Slovanov, ki se pomnožijo od Urala do Jadrana za osem do deset milijonov letno! Priznati moramo, da smo prešibki. Isto moramo ugotoviti, če se spomnimo na 70 do 80 milijonov med Baltičkim morjem in Benerjem stisnjenih Nemcev. In kaj bi govorili s Japoncih, ki imajo zadosti delavcev in vojakov, da bi podvrgli tri celine. Italija je v veliki nevarnosti. Če nočejo Italijani žalostno poginiti, se morajo pomnožiti.

Revolucija naroda. Te dni se je zbralo v Rimu nad 30.000 fašistov, da si ogledajo razstavo fašistične revolucije. Pri tej priliki je govoril Mussolini o značaju in pomenu fašizma. Podčrtal je razliko med fašistično in drugimi nacijskimi revolucijami. Ena izmed bistvenih stvari fašističnega pokreta je po Mussolinijevih besedah v tem, da fašistična revolucija še ni zaključena in se sploh ne more končati, ker se neprestano nadaljuje in razvija. Ta revolucija mora ostati trajna in neprekinjena tvorba našega duha in naše borbenosti. Fašistična revolucija, je nadaljeval Mussolini, ni revolucija katerega posebnega stanu, ni revolucija določenih slojev, temveč je revolucija celega složnega naroda, ki hoče sam voditi svojo usodo. Dosedanja leta revolucije, je naglasil Mussolini, so oječkila italijanski narod, da mirno gleda v bodočnost.

Avstrija

s Drobilj. V valovih Zile se je utopil delavec Lakner iz Gostinje vesi v štefanski fari. — V Vovbrah so pokopali Aleša Grila. — Po dolgotrajni bolezni je umrl v Beli posestnik in gostilničar Skalar. — V Tehančah pri Mlinarah je pogorela hiša in gospodarsko poslopje Uršule Truppe; prizadeta sta tudi posestnika Jurič in Frič. — V Štefanu pri Vovbrah je odšla v večnost posestnikova žena Franciška Lobnig.

Češkoslovaška

s Češkoslovaški parlament je z nekaterimi spremembami sprejel zakon proti protidržavnim strankam. Konfinacije ne bodo dovoljene, pisemska tajnost ostane in proti uradnikom, ki so bili člani razpuščene stranke, se postopa le, če so se osebno pregrešili proti državi. Kot protidržavni stranki sta bili razpuščeni le dve nemški stranki.

Francija

s Ostavka vlade. Deladierova vlada je odstopila, ker je ostala v parlamentu v manjšini z 241 proti 329 glasovom. Da reši kritičen položaj državnih financ, je vlada hotela uvesti davek na stalne dohodke in tudi uradniške. Zahtevala je, da ji parlament izreče v tem vprašanju zaupnico. Ker pa so levi socialisti z Blumom na čelu odrekli zaupnico vladi, je zmagala desnica in Daladier je ostal v manjšini. — Ko to pišemo, sestavlja novo francosko vlado Serraut.

Amerika

s Kdo bo koga potegnil. Državni predsednik Združenih držav Amerike je poslal boljševškemu odgovornemu voditelju pismo, v katerem mu predlaga obnovitev diplomatskih odnošajev. Kalinin je odgovoril, da z veseljem sprejema Rooseveltov predlog in da pride v Washington ruski zunanji komisar Litvinov, ki bo vodil pogajanja. — Svetovno časopise

Perilo Vam bo trajalo leta in leta

Ure in ure trajajoče krtačenje, brezobzirno mencanje uničuje dandanašnje fino, dragoceno perilo. S Schichtovim Radionom, tem samodejnim pomočkom, izgine, kakor bi trenil, vsa nesnaga. Zakaj v raztopini Schichtovega Radiona se med kuhanjem (vsaj 15 minut) razvije na milijone kisikovih mehurčkov in poganja milno peno skozi tkanino. Oni spravijo nesnago tudi iz najgostejših vlaken, kjer se z mencanjem in krtačenjem nič ne opravi. Schichtov Radion stalno v pralnem kotlu, potem bo Vaše perilo prizanesljivo negovano in ostane dolgo, dolgo kakor novo.

prijazno razpravlja o Rooseveltovem predlogu ter naglašja, da je sedaj ustvarjen na Daljnem Vzhodu nov položaj. Ni izključeno, da pride do skupnega nastopa Amerike in Rusije proti Japonski.

s Drobilj. V Cicero Ill. so našli mrtvega Janeza Pipana s Krasa. — V Clevelandu Ohio je umrla 39 letna Angela Prijatelj iz Ambrusa pri Žužemberku. — V Roslyn. Wash. je preminul 66 letni Anton Janaček z Otoka pri Podzemlju. — V Wilardu Wis. imajo Slovenci tri slovenske učitelje in eno učiteljico. — V Shelboyganu Wis je odšel v večnost Jožef Mrgola iz škocijanske fare na Dolenjskem. — Župnik Avguštin Svete, doslej v Johnstownu Penna. pride na slovensko župnijo v Detroitu. — V Readingu je za posledicami operacije zapustil ta svet 46 letni Martin Papič iz Gršičev v Beli krajini. — V Clevelandu se je smrtno ponesrečil Josip Perušek iz Girarda O. — V Moon Run. Pa. je preminul 58 letni Janez Grilc iz Jelš pri Krškem. — V Pueblo Colo je odšla v večnost učiteljica Marija Petroš. — V Parkhill Penna. je zapel mrtvaški zvon 53 letnemu Francetu Urbasu iz Ivanjega sela pri Rakeku.

ALI SE ZAVEDAŠ, DA JE »DOMOLJUB«
KATOLIŠKI TEDNIK, TI PA KATOLIŠKI
KRISTJAN?

Drobne novice

Vpostavljena je redna letalska zveza med Varšavo in Moskvo.

Veliko število francoskih vojni letal izvrši v novembru polet nad Afriko.

Italijanski prestolonaslednik Umberto bi rad imel potomce, zato se bo baje ločil.

Uvoz vina je prepovedala ameriška vlada. 10 milijonov ljudi je izvršilo samoumor od l. 1901 do 1931. Prav toliko je bilo žrtev v svetovni vojni.

Vlak je skočil s tira pri Cherborgu v Franciji; 40 mrtvih.

K pokori kličče državljane južnoameriški ministrski predsednik Hertzog. Tudi obratni poziv bi ne škodil.

100 milijonov čeških kron znaša primanjkljaj praške občine.

Umrl je izumitelj vazelina 96 letni kemik Cherborough v ameriškem Newyorku.

Pogajanja za mir so se začela med Kitajsko in Japonsko.

Po hrvatsko je govoril s kmeti madjarski min. predsednik Gömbös, ko je te dni obiskal Bolgarsko.

170.000 oseb je baje v nemških skupnih taboriščih.

Nemškim listom je prepovedano poročati, da se je Hitler začel učiti plesati

Misli za zahvalno nedeljo

Zahvalna nedelja je pred nami. Zdi se mi, da nam govori, kakor so govorili Judje slepovernemu: »Daj čast Bogu!« Mi pregledujemo svoje zaloge, mislimo na prihodnje čase; morebiti nam je malo tesno pri srcu. In vendar pravi nedelja: »Daj čast Bogu!«

Kako? Zahvalno pesem bomo zapeli, malo bomo molili v ta namen, potem pa bomo spet šli po svojih opravilih. Taka hvaležnost ni bila sicer silno poceni. Ne vem pa, kako ni bil Gospod Bog z ujo zadovoljen. Je to sicer en kosček hvaležnosti, cela pa ne. Hvaležnost ni in ne sme biti kakor tista rastlina, ki jo je Bog naklonil preroku Jozu, ki je v eni noči rasla in v eni noči izgubila; hvaležnost mora rasti in dnevno v teden, in teden v mesec, in mesec v leto, do smrti.

Hvaležnost se ne odraža samo v molitvi. Kao resničnost vam ni rad prav poseben poudaril: hvaležnost do Boga kažemo tudi s tem, da prav gospodarimo s prejetimi darovi. Kaj pa imamo, kar ni božji dar? Pamet, zdravje, moč, dnevni zaslužek, poljski, vrtni in gozdni pridelki, pa tudi vse naše posebnosti.

Prav treba gospodariti s pametjo, z razumom, z voljo in sploh z vsaki našo-kimi sposobnostmi. Ogibati se treba vsega, kar po nepotrebnem ostra ali razburja našo duševno premožnogo življenje, preobliči, neupodobni celo nepotrebni škoda, tistega večnega življenja, kakor pravimo, premožne pene, pa tudi vsakega nepravilnega popivanja. Vedeti moramo, da v vsaki uri ne škodujemo le sebi, ampak vsaki, s katerim imamo opravilo.

Zdravje je velika blaga dar in svetla je, kaže z njim razpolaga. Pa je blaga in: blisker smo zdravi, ne vemo, kaj imamo. Taki smo, kakor tisti ljudje, katere je moral Kristus, naš Gospod, svatiti: »Ne mislite svojih blagost pred svojimi.« Šele ko zdravje izgubimo in ga iščemo okrog zdravilnic in zdravilnih in še drugod, takrat šele marsikdo spozna, kakšno bogastvo je po nepotrebnem izgubil. Prepogumni smo, prvič mislimo, da nam nobena stvar ne more in tudi ne sme škodovati. Kar šele čisto, ki so svoje zdravje izgubili ali vsaj pokvarili s pouderenjem, z razumom, s pametjo, z razumom, z logiko, tudi z nepotrebno prebujanjem. Ne mislite, da s tem prepogumni niso prevarali samo na zdravje, katero imajo izgubili. Ne, ne! Prvič s vsako premožnostjo, prvič s mislijo, da nas bo vsaka sigurno popajuga, da nas bo vsak nam odnesel, pametno ščiti in zdravje vam pripošča. Skrbite za zdravje, kakor za zdravje.

Prevarno pač besedi o gospodarstvu z letnimi pridelki. Isto je z njimi kakor z zdravjem. Vsi pridelki imajo samo takrat svoje veljavo, kadar jih ni. Kadar jih je pa dovolj, takrat pa sami ne vemo, kako bi jih izgubili, uničili, raztrgali, da bi se mogli vrniti, volke bi lahko, ne znamo misliti ali pa eno leto naprej.

Vzemimo za primer samo bogato samo letno. Kakšno sadja bi lahko marsikje posušili, če bi ga ne hoteli? Eno, da, tudi po dve leti bi ga lahko s konzerviranjem shranili, če in vsi otroci, kakšno ga marsikje brez potrebe pokubijo v igruje? Ni ne pravih, in bi ga ne smeli. Vsi pridelki je, vsa last. Nesumnitno je pa to, da je igruje komaj poljubno, pa je še tudi porabljen. Dobra je pa lastovna, četna pa tudi prili. Marsikdo je dan na dan

KAJ JE NOVEGA

Morski vrtnec je divjal na Hvaru

Iz Splita poročajo o stružnih posledicah, ki jih je povzročil prejšnji teden morski vrtnec (vodni stebler) na našem znamenitem otoku Hvaru.

Ponoči je divjala nad Hvarom silna nevihta s točo, dežjem in grozom. Vihar je tresel hiše, nestrebo pa je povečal še vodni vrtnec, ki se je dvignil ter se spustil na tri vasi v okolici mesta Hvara. Najhuje je trpela vas Dubajera, za njo pa vasi Milna in Velike Gradlje. Ko je opustošil vrtnec te tri vasi, se je izgubil v gričih, s katerih se se nato vili silni hudoorotniki, ki so uničevali vse, kar so dosegli. Voda je rušila idrove, odnašala najbolj debelo kamenje, pulila drevje s koreninami ter povsem uničila polja, večletne nasade tamkajšnjih kmetov. Kjer so bili še večeraj ljubki vinogradi, nasadi bobnača ali ožja, je

danes sama poščava. Ko je divjal vodni vrtnec, so se bile tresle, kakor bi bile iz papirja. Vrtnec je dvigal težko kamenje ter ga spuškal zopet na tla. Mnoge hiše so poškodovane, dolžini petih kilometrov ni sedaj niti sledu iz prejšnjimi nasadi. Popolnoma so izgubili vinogradi, pa tudi vse drevje, ki je prej raslo tam. Mesto njih leže tam velji ali manjši kamni, ki jih je voda prinela z gričev. Na nekaterih krajih je kamenje nanášeno meter visoko. V kraj izgleda kakor struga reke, ki je nekrat usahnula. Kmetje sedaj obupujejo na krajih, kjer so prej cveteli njihovi nasadi. Poel na komisija primorske banske uprave je preiskala vso škodo, ki je ogromna in se niti oceniti ne da. O tej grozni nesreči je bilo d. večkrat tudi ministarstvo za javna dela.

Osebnosti

U. Upokojen je sanitetni polkovnik dr. Matije Josić.

Na izpitu Duga resa pri Karlovcu je imenovan Slovenec gosp. Bavec Ladovak. Dosegal izpiti v Siskovcu pri Karlovcu. Izpiti Duga resa steva nad 5000 duk.

100 letnico rojstva je praznovala v Dobru izpiti Prevoze gospodinja Marija Lah. rta. Vrečka. Bog je tudi še mnogo let!

IGNACIJ NAROBÉ, TAPETNIK, GOSPODARSKA CESTA ST. 14 (PRI LEVU)

nasrekan, jagan ko naša. Nesumnitno gospodarstvo je, da tega pridelka pometek ne malo pravih ni ga prebravim. Potem pa, ko ta pridelček izgine, nima prili pa se spira na vrsto — pravni pa pridelke, da je treba vse kapti in drugo plačati.

Se najbolj nesumnitno pa je zdravje naštrigati s to nesnago. Vsi domi morabiti tega bliska ne čutijo, čutimo pa to vsi, ki imamo opravilo v šoli. Kjer je čitna zdravstvena popravila, tam šola ne more več biti učinkovita, pa če nudiškar tisti, ki kve, pa niso vsi, ampak učitelj.

Marsikdo vas gledati in opominje, kakšni dobroselni izpiti imajo Slovenci. Navedi: »V potu svojega očeta boš jedel svoj kruh, kako vam bo vsi, tako splošno pravičniti svoje domo kršitve, in si spet nekakšno opominje. Ko pa pride dan gladija, pa naj bo v soboti ali pa v nedeljo, takrat pa nima več od nize. Sorje hitje napreje. Pa se ne veselje sami. Pristiti se vam pač malo-vednih pridelki, ki soše z vami vsi in niso in se na vsi radim napreje.

Domu pa bliska potreba. Marsikdo je se šolj na hiši, letimo z odpravnostim blage in z človešini, potem vsakdanje potrebe: otroci imajo oblačila, stih in sturče, pogled v bolničnost... Ki verjame, in si čisto morda ni in slepar, in tisti pristižni denar hito nesumnitno navedi, držimo pa razumnejši? Ni ne bi, če volj tega se niso bi tisti čigri, in si in ostaneš, in spet si čisto traven in in slepar, se čisto ob misli, da se bo na stur hito bi občina pravičniti.

Domache novice

Za katoliško prosveto. Delavci na polju katoliške prosvete v župniji Matere Milosti v Mariboru so imeli eno nedeljo v svoji stedi drugega gorta. Posetili jih je prevratniški škof lavantinski dr. Ivan Josef Tomatič, kateremu se je v Mladinskem domu v Cvetli na ulici poklonila Katoliška akcija frančiškanske župnije ter novostanovljeno narodno glasbeno društvo »Danica«. Prevratnišnega, ki je došel v spremstvu stolnega župnika izročnika mag. Umeka in župnika frančiškanske župnije p. Valerijana Landergetta, je sprejel

Pa mi ugovarjati, da si rad vesel in ti malo rad veselo ljudi okrog sebe in da tobi veljati in umazanega in, in, in... Rad verjamem, ali do vesolja drži še mnogo drugih lepših potih kakor nima prijateljstva in le v vsem in vsem. Pogled v knjigo slovarstva, in našega in svetovnega, pa boš imel dovolj priložnosti, praviš, da nisi umazanih rok. Pogled na tiste, ki jim je potih uničil domove, spomni se tistih, ki jim je voda puzila samo bebi življenje, ne pozabi na vrsto dobroselnih in vodov in ustanov, tudi otroci imajo svoje mnogo potrebe, in mislino bodi odprta na ta človeka... Pogled! Nesumnitno je polje dobroselnosti, kjer to boja dobroselnost bolj uspevala kakor med vinklami brez in pravičniti.

Vsih, boje, tako je. Pametno ali niti vsega, kar imamo, pametno gospodarstvo z umazane hvaležnost. Pametno gospodarstvo pa ni razumnost ali upravičeno, pametno gospodarstvo tudi ni umazana škoda. Pametno gospodarstvo je razumno, ubravnina, šolje in se in se snje in z odprto ljubavnostjo do šolj, ki so nesumnitno potrebni.

Posebno pa upravičeno z pametno varnost in z razumno hvaležnost in mi naga od. Pametno kakor ne Slovenci: »Evo razumnosti in miraje deca napreje: prva za potrebo volnosti, drugo za silo pravičniti in, z pro fujati obogajne, z drugo devat kakšno krajcarje čitine, in seveda napisi čitni. Prva krutimica drže kramelj. Drugo, drugo kramelj. Kakor obogajne drže, Bogu poslušaj.

Proti Zbornemu kamnu

SARGOV

KALODONT

mnostica v nabito polni dvorani z vso radostjo in spoštovanjem. Pozdravil ga je najprej v vnešenih besedah predsednik »Danice«, sledili sta dve lepi deklamaciji, poklonitev vseh prosvetnih društev in Katoliške akcije pa je izrekel v globokem in pomembnem nagovoru bivši narodni poslanec Franjo Žebot. Sledila je lepo uspela spevoigra »Srce in denar«, odmore med posameznimi programnimi točkami pa je izpolnil izvrstno izvežbani orkester »Danice«. Daničarji so izročili Prevzvišenemu lep venec cvetja, nakar se je vladika vidno ginjen v prisrčnih besedah zahvalil ter navduševal zlasti mladino za neumorno delo na polju krščanske prosvete.

d Razpisane so volitve v Pokojninski zavod. Glasovi se bodo šteli 25. novembra.

d Izid volitev v Delavsko zbornico je sledeči: Delavski kandidati so dobili: modri 12.588, rdeči 18.697, beli 9728 glasov. Kandidati nameštencev so priborili: modri 3577, rdeči 1122, beli 559, zeleni 871 glasov. Izmed 50 delavskih mandatov in 10 nameštenskih mandatov bodo imeli v Delavski zbornici: modri 21, beli 13, zeleni 1, rdeči 25.

d 20 milijonov dinarjev za samo moko. Septembra meseca je uvozila Ljubljana nad 700.000 kg moke ali za približno 2 in pol milijona dinarjev. Ker so v trgovini na veliko cene nižje, se mora računati, da plača samo Ljubljana žitorodnim krajem v državi na leto okrog 20 milijonov dinarjev. — Svezega sadja je uvozila Ljubljana v septembru za 450.500 kg ali za skoraj dva milijona dinarjev.

d Uspehi koncert za pomoč poplavlencem iz dravske in savske banovine je privedilo katoliško pevsko društvo »Zvezda« v Nišu.

d Glavne prireditve Ljubljanskega velesejma v letu 1934. Uprava Ljubljanskega velesejma sporoča, da se vrši: XIV. Ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem od 30. maja do 10. junija; jesenski velesejem »Ljubljana v jeseni« s priključenimi razstavami gospodarskega in kulturnega značaja pa od 1. do 10. septembra.

Med brati Hrvati

d Vse kavarniške godbe so odpovedali s 1. novembra zagrebški kavarnarji. Izgovarjajo se z visokimi avtorskimi takсами. Okrog 100 glasbenikov izgubi vsled tega zaslužek.

d Fordov tedenski urnik je vpeljala zagrebška občina, da ji ne bi bilo treba odpovedati službo 340 delavcem. Delavci, nastavljeni pri zagrebški občini, bodo odslej delali le 4 dneve na teden, a prejeli polno tedensko mezdno.

d Pred izvozom naših puranov. Od naših puranov so zlasti cenjeni zagorski purani, ki so znani daleč po svetu in ki imajo za 50 do 80% boljše ceno ko vojvodinski. Letos je posebno veliko zanimanje tujine za naše purane in v Zlataru se že delajo priprave za izvoz puranov. Glavna izvozna doba za purane se

začne dne 10. novembra in traja do 20. decembra. Največ zagorskih puranov se izvažajo v Anglijo in Nemčijo. Splošno se sodi, da bo letos cena za purane nekoliko višja kot lani, ko se je plačevalo purane po 10 do 12 Din za kg žive teže. Letošnji purani so izvrstne kakovosti in jih je tudi veliko.

d Ne v denarja in ne v blaga ne plačajo. Občinska uprava v Vukovaru je odredila, da se morejo zaostali davki plačati tudi s pšenico in bi se računalo 100 kg pšenice po ceni 150 Din. Poziv občine, da bi se davčni dolžniki poslužili te ugodnosti, pa je bil zelo slab in ti nočejo plačati zaostalih davkov ne v denarju in ne v blagu.

Ne zamudite!

Wat, ki ste rojeni t. 1859, 1864, 1869, 1874, 1879, 1884, 1889, 1894, 1899, 1904, 1909, 1914, 1919 pristopite v posmrtno zavarovanje

KARITAS

vazj. do 30. novembra 1933.

Ce pristopite kasneje, bode te pri istem mesečnem prispevku zavarovani za precej manjše zneske

KARITAS izplačuje redno cete zavarovane voote

Pojasnila daje

KARITAS-Ljubljana
palača Vzakajna zavarovalnica

MARIBOR, Orožnova 8
Varna podiaga!

Samstvo Din 45.000.000

Iz naše prestolice

d Gostilničarji iz cele Jugoslavije, okrog 1500 po številu, so zborovali te dni v Belgradu in razpravljali o svojih stanovskih zadevah. Iz Slovenije jih je došlo 180.

d 50.000 gostila s pol milijona nameščenici je v naši državi.

d Stoletnico gimnazije v Kragujevcu bodo praznovali 4., 5. in 6. novembra. Dovoljena je četrtinska vožnja (okolo 120 Din tja in nazaj). V Kragujevcu živi tudi okrog 2000 Slovencev.

d Uprava Gasilske zveze. Minister za telesno vzgojo je imenoval za 3 leta člane uprave Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije. Izmed Slovencev je naznačen Josip Turk iz Ljubljane za prvega podstarešino Gasilske zveze; kot posvetovalna člana pa prideta v

poštev Anton Cerar iz Kamnika in Jernej Vengust iz Celja.

d Starina. V Tetovem živi neki Jovan Stanković, ki mu je že 119 let, a še vedno pomaga pri delu svojemu 78 letnemu sinu. Najstarejši vnuk tetovskega Metuzale ima že 47 let.

Razno

d Duhovne vaje za žene bodo se enkrat pred božičnimi prazniki in sicer od 25. do 29. novembra. Poljsko delo je opravljeno, doma tudi ne bo posebnih opravkov, torej je prav primeren čas za dušno obnovo. Lepo povabljen. Priglasite se na naslov: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ivanu, p. Domžale.

d V štiri hiše so vlomili v eni noči zlikovci. To se je zgodilo v Dolenji vasi pri Ribnici. Odnegli so razno obleko in posteljnino.

d Če gospodari nalezljiva bolezen. V vasi Dol. Selca, občina Dobrnica, se je pojavila pred kratkim griža. Obiskala je skoro vsako hišo in povzročila obilo gorja in trpljenja med našim ljudstvom. Otrokom je iztrgala dobre očete in matere, staršem pa ljubljene otroke. Neusmiljena je bila v mnogih hišah. Najhujše je udarila Anžlovarjevo družino. Napadla je vseh 7 otrok in jih do sedaj 5 umorila. Dva bratca se še borita s smrtjo v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji. Le oče in mati sta še ostala doma. — Ljudje božji, ne skrivajte boleznih! Glavno pa je: zahtevajte od zdravnikov, da vas cepijo proti desen eriji!

Nesreče

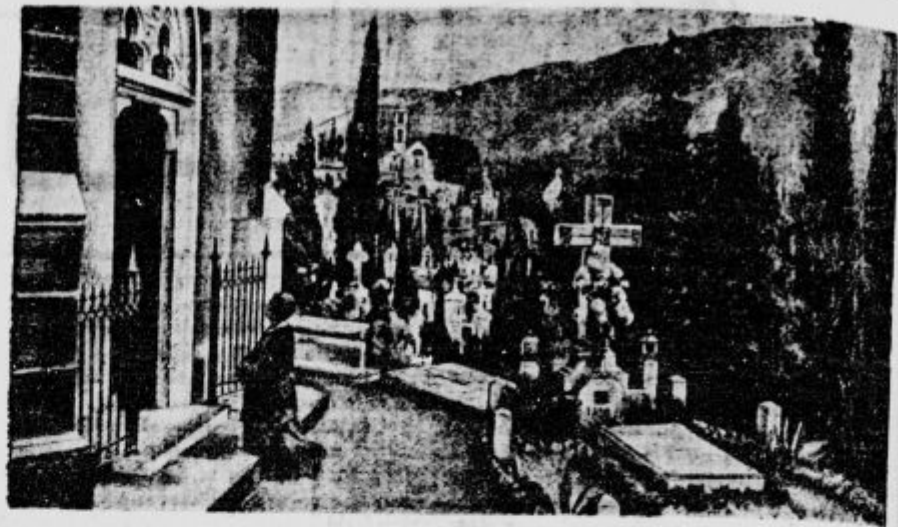
d Plen požara so postala vsa poslopja razen hiše Franca Gorjanca po dom. Skrajcarja v Britofu pri Kranju. Pri gašenju se je smrtno ponesrečil Jože Pičman po dom. Strukljevc, ustanovitelj in prvi načelnik gasilnega društva v Britofu.

d Nenadoma je počil samokres. Mejak Anton iz Sel, občina Trebelno, je nekje iztaknil star samokres. Sel je domov, sedel in ga pričel ogledovati in preizkušati, če še proži. Sestrica je bila radovedna; sedla je k njemu in ga opazovala. Nenadoma je samokres počil, krogla je šla Tončku v koleno in še sestri v trebuh. Prepeljali so oba v Novo mesto v bolnišnico. Sestra je drugi dan umrla, Antona pa upajo ozdraviti.

d Ne igraj se s patrono! 12 letni šolar Bratanič Anton iz Dol. Lokvice pri Metliki se je vračal s součenci domov. Med potjo mu je součenec iz sosednje vasi ponudil dinamično patrono, da bi Tonček piskal na njo. Ker ni bila čista, jo je hotel očistiti. S premetom je zadel na dinamit in patrona se mu je v roki raznesla. Štiri prste na levi roki mu je odtrgalo skoro popolnoma, na desni pa mu je odtrgalo palec.

Evharistični stolp v Telaku

Smrt pobrati pod lopato, kar rodil je beli dan.

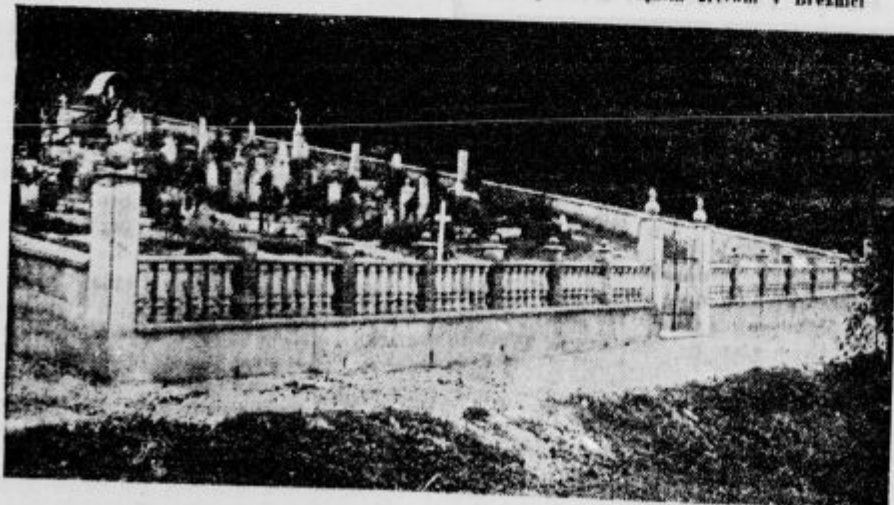
Magrobni spomenik gledališkega igralca Borštnika

Spomenik vojnim žrtvam v Breznici

Lavstikov spomenik v Velikih Laščah

Pokopališče v Krašnji za Gorenjskem

Alojz Lang je bil letos določen, da bo pri past-jonskih igrh v Oberammergarnu igral Kristusa. Prihodnje leto, Alojz Lang je umetnik režiser.

PO DOMOVINI

Setev pšenice na kitajski način

(Klanec pri Vačah.)

Bral sem v »Domoljubu« o zanimivem poizkusu setve pšenice. Tudi jaz sem poizkusil. Dobro sem pripravil njivo in jo pognojil s hlevskim gnojem. Sadil sem v jamice, narejene z motiko po 20 cm narazen, 3 cm globoko in po 3 zrna. Ko je pšenica naredila prvo kolence, sem jo prepulil in jo eno sem pustil od treh rasti in jo osul. Čez 14 dni sem osul vnovič in čez nadaljnja dva tedna sopol. Ko je pa zima pritisnila, sem dvakratno osipanje izvršil spomladi. Pšenica je rasla zelo lepo.

vse jo je hodilo gledat. Posadil sem en kg, ki mi je dal 47 kg pridelka. Tako sem izvršil poizkus lansko jesen. Pšenica je iz enega zrna naredila po 17 do 19 bilk in ravno toliko klasov. Letos sem jo pa posadil 2 kg po 2 zrna in je ne mislim nič prepuliti. Kakšen bo uspeh, bom poročal. Še to naj omenim, da se sme osipati le do prvega kolence, da stebelce lahko požene biljke. — Vidmar Anton.

Cerkvena godba v Cerkljah pri Kranju

Trda voda iz vodnjaka ali iz vodovoda je za pranje neprikladna. Če dodate tej vodi pred uporabo nekaj prgišč Henka, postane mehka kot deževnica. Henko pospešuje penjenje, s čimer se milo bolj izkoristi, ter Vam tako olajša pranje.

Spomin na kužno bolezen

(Gabrijele pri Tržiču.)

Četrť ure od železniške postaje Št. Janž proti jugozapadu se vzdiguje 300 m nad morskó višino vas Gabrijele, s podružnično cerkvijo sv. Lenarda, ki ima okrog pokopališče že iz leta 1785. Pred 150 leti je ves ta kraj spadal pod veležupnijo Št. Rupert. Cerkev je bila zgrajena v času, ko je razsajala v tem kraju huda živinska kužna bole-

RAZNO

Kako delajo vžigalice. O vžigalicah vemo prav za prav zelo malo. Njih »zibelka« je daleč v brezmejnih ruskih močvarah. Tam rasejo trepetlike, iz katerih izdelujejo klinčke in tudi skatljice. Po železnici ali po morju pripeljejo debela na Švedsko, kjer jih žage v trenutku razrežejo v kose, dolge po 60 cm. Skorjo, veje itd. odstranijo z luščilnim strojem, nato razrežejo kose v 2,2 mm tenke trake, ki jih v svežnjih po 50 do 100 plasti razdele v klinčke po 5 cm dolžine. En sam nož izreže iz svežnja na en mah 700—1200 klinčkov. Danes pazijo na to, da odstranijo vsak drobec lesa, vsako nevarnost, ob kateri bi se utegnil človek pozneje raniti v pret. Tudi to se zgodi mašinalno, v velikem, vrtečem se bobnu, v katerem se klinčki obrusijo drug ob drugem in se fino izpolirajo. Čim pridejo iz bobna, jih streže v drug stroj, ki jih uravnava v enakomerne plasti, drugega poleg drugega, in sicer v posebnih tabojih. Z zabojem pridejo v nadaljnji stroj, kjer

Naš gospod župnik

Spisala Helena Haluschka. Iz nemščine prevedla Marija Kmetova.

Nekega prelestnega septembrskega jutra, ko je bila še rosa na cveticah in obrazih, so se otroci zarana splazili v rožnati paradiž župnijskega vrta. V grmičju vrtnice je nalabko čvkal neki presenečeni ptiček.

»Hvala večnemu Bogu!«

Kakor se ozirajo svetke v jutranje sonce, tako plaho in iskreno so zapeli otroci lepo pesem Bogu in Njegovemu služabniku v čast.

Zgoraj se je odprlo okno, a nihče se ni prikazal. Mogoče je za oknom molil tudi naš župnik.

»Hvala večnemu Bogu!«

Zdaj so zapeli na ves glas in pridružili so se jim ptiči na zbujačem se vrtu.

Slednjič je prišel župnik. Nobene besedice ni rekel, marveč na široko razprostrl roke in vsi pevci so mu padli krog vratu. Nato se je spomnil Tintin svojih verzov in jih z vrtnicami vred posvetil župniku. Naš župnik se je na ves glas zasmejal, ko je spoznal vrtnice. — Seveda je povabil otroke na zajutrek in »La Pepiec« so otroci tako častili, da je njeno staro srce kar prekipevalo. Zlasti je pa še pretakala solze, ko ji je Tintin čuvstveno ponovil pesemco za župnikov rojstni dan. Ko je dolgi Gustav začel nato igrati orglice in sta oba Dunajčana zapela svoje domače pesmi, se je morala »La Pepiec« spet jokati — zdaj od smeha. Pri moštu in slanini so bili pa že tako razposajeni, da je celo prečastiti zapel z njimi: »Lisica, ti si gosko vzela, daj jo spet nazaj!« Tedaj so se odprla vrata in vladarica je prišla. Sprejeli

so jo z rezgetajočim, gromkim smehom. Celó gospodar se je moral smeјati. Najprej ni vedela, kaj bi, a nato se je začela tudi ona smeјati.

V farovski kuhinji ni bilo še nikoli toliko srečnih ljudi.

Prihodnje dni se je bližalo slovo. Sklenili so, da gredo drugi dan še na izlet. Še enkrat bi se bili radi šli »Indijance«, zakurili ogenj in pekli krompir.

Naš župnik je bil povsod zraven, tudi vladarica — in ali bi izostala Avstrijka? Tintin in Gustav sta tega pomembnega dne sklenila pobratinstvo in ta reč je bila kaj resna, saj se je vršila vpričo duhovnega gospoda! Duhovnega gospoda zares ni bilo prav nič sram, da je v tem indijanskem društvu prevzel čast poglavarja. Na glavo so mu dali pokrivalo iz petelinjih peres in so ga nazvali »Macaco Levjesrčni«. Lepi vladarici so dali Nemei ime »Princesa luninega svita« in Avstrijki so rekli Parižani »Popokatepetle«. Zakaj — ni nihče vedel.

Kraj gozda so zažgali velik kres. Krog kadečih se in sikajočih polen so vsi ležali na trebuhu — tudi naš župnik. Sleherni je z dolgo vejo žokal v ogenj, da bi bili plameni višji.

Nato je vse utihnilo. Po temnordečem odsevu, s katerim so se plameni svetlikali na obrazih, je bilo spoznati, da se je začelo večeriti. Sonce je zašlo, nebo je žarelo škrlatasto, zlato in smaragdno. Počasi je blestela ta krasota in slednjič se je raztezala po nebu le še barva prileska. Nad strnišči je nežno podrhnevalo in iz doline se je glasil večerni zvon.

»Ljubi moji otroci,« je dejal prečastiti, »tako lepo je zdajše, da prosimo Boga, naj se za hip pomudi pri nas!«

Otroci so vstali. Vsi so bili tihji in resni; mahoma so imeli oči odraslih mož.

zen. Zgodovina opisuje, kako huda je bila ta morilka. Leta 1755 je samo v rakovski graščini od binkošti do božiča poginilo 57 glav goveje živine; po kmetijah je bilo še huje. Drugih sredstev takrat ni bilo kakor redarstveni predpisi, a še ti jako slabi. Ljudstvo je za odvratitev od nadloge, iskalo pomoči v cerkvi in se je pripravilo svetemu Lenardu, ki je zaščitnik živine. V prejšnjih časih je prihajalo sem mnogo ljudstva. Na žalostne čase, ki jih preživel naš kmet, je ostala še skromna cerkev v spomin. Kakor vsako leto, se tudi letos vrši v nedeljo 12. novembra pri nas služba božja. — Vabljeni!

Ke odpade listje in prihaja v deželo jesen, se vsak previden človek gorkeje obete. Mnogi pa ne upoštevajo tega pravila, zato se kaj hitro prehlade. Prehlajenje samo ni nobeno tako veliko zlo, ker se vsak normalen človek letno 5—6krat močneje ali lažje prehladi. Ker pa lahko vsako tudi najhujše prehlajenje zapusti težke posledice za naše zdravje, zato moramo stremeti za tem, da vsak prehlad tako pri prvih znakih pozdravimo. To store Aspirin tablete »Bayer«, ki vsak prehlad sigurno pozdravijo.

Raso.

(Gorje pri Biedu.)

Katoliško bralno društvo je otvorilo zimsko sezono 22. X. z igro »Vodac«. Vodovod sicer Gorjani že imamo, pa vendar so se gledalci zadovoljni vračali. — 28. X. smo pokopali najstarejšega družvenega člana, 88-letnega Jožefa Zupana, p. d. Jeričevega očeta iz Sp. Gorij. — 26. X. je bila prva seja norovirovljenega občinskega odbora, na kateri je prevzel županske posle Jan Jakob, posestnik iz Podhoma. Za občinskega blagajnika je bil pa izvoljen Slivnik Jožef, posestnik iz Zg. Gorij. Izvoljen so nam porok, da se bo v občini pošteno delalo.

Drobil.

(Crai grabau.)

Dne 15. oktobra zjutraj so našli ob cesti, ki pelje iz Trojan v Islake mrtvega Valentina Trdina, posestnika in mlinarja iz Podmilja, župnija St. Ož-

bott. Pokojni se je vračal iz Izlak in bil medpótoma zahrbito umorjen. Kakor se splošno čuje, so bile vzrok uboja družinske razmere. Posebno, odkar se je vrnil brat umorjenega iz Holandskega domov, ni bilo več prave zastopstva v družini. Orožniki so aretirali in odvedli v zapor ženo umorjenega, njegovega brata in moža njegove sestre. Nadaljnji potek bo dognala sodna preiskava. Vse kaže, da je uboj stičen umoru v St. Vidu pri Sličnji. K temu bi dostavili, da le pravo krščansko življenje rodi pravo ljubezen do bližnjega. — Naša občina se je z novim zakonom razširila kar na tri župnije: Blagovico, St. Ožbalt in Čošajice. 25. oktobra je zopet prevzel župansko mesto Ivan Štrakar, bivši dolgoletni blagovški župan. Novemu občinskemu odboru z županom na čelu želimo, da bi vršil občinske posle v splošno zadovoljnost vseh občanov, kar bo v korist tudi državi.

10 letnica godbe.

(Cerklje pri Kranju.)

V vrsto mnogih godb, ki so bile pred 10 leti ustanovljene širom Slovenije, je bila priključena v življenje tudi cerkljanska godba. Prve težave so prevzel nase predvsem godbeniki s Sp. Brnika in Vopolj. Pod vodstvom Franceta Košnika, organista v Cerkljah, se je godba v kratkem usposobila za večje nastope. Mnogo je pripomogel pri organizaciji godbe tudi g. Janko Gregorec iz Ljubljane. Godba nosi naslov cerkvena godba, ker je 13 instrumentov kupljenih iz lastnine farne cerkve in ker ima godba po pravilih predvsem namen, sodelovati pri cerkvenih prireditvah oz. pri prireditvah, ki niso cerkvenemu duhu nasprotni. V okvirju katol. akcije se bo navdušenim godbenikom nudilo dovolj prilike za sodelovanje: budit v srcih moč in fantov zavest nepremagljive katoliške odločnosti.

Rep in tatvina.

(Predgajnc pri Litiji.)

V noči od sobote na nedeljo je bilo vlomljeno v župno cerkev na Predgajncem. Vlomilec je prišel v notranjost cerkve skozi okno, ki ga je razbil. V cerkvi se je takoj lotil nabiralnika in pobral, kar je bilo v njem. Nato se je spravil na cerkvene posode v tabernaklju. Ko je že napol odvil kupo od želika, se je spomnil, da ni mnogo vredna, ker ni zlata, temveč le posajena. Navse zadnje je pa le še napravil veliko bogoskrunstvo, ker je okrog 100 sv. hostij vzel iz ciborija in potem na-

redil z njimi bogve kaj. Ljudstvo je zelo razburjeno in sodi, da je to več članska roparska družba, kakaj ravno tisto noč je bilo vlomljeno pri trgovki gđ. Zinki de Cecco in ji je bilo odvzetih več stvari iz skrambe, med drugim precejšnja množina raznega tobaka. Mislili so vlomiti še v trgovski lokal, a je čul šum trg. pomočnik, ki spi vedno v trgovini, in jih je pregal. Čudno in rumljeno je to, da je pri omenjeni trgovki bilo takoj naslednji večer (v nedeljo) zopet vlomljeno v klet, tako da ima imenovana veliko škodo.

Slabi časi.

(Rovte nad Logatcem.)

Slabi časi se obetajo letos v tujakojnih krajih, to so: Rovte, Zaplana, Sv. Trije kralji in St. Juri nad Vrhniko. Črv in poletna suša sta napravila občutno škodo poljskim pridelkom. S strahom pričakujejo naši ljudje sime. Še kadar je letina precej dobra, morajo tujakojni prebivalci kupovati živež, da se morejo preživeti. Kaj bo pa letos, sam Bog ve!

Strupeni studenec.

(Rotje na Dolenjskem.)

Dotični strupeni studenec, ki mu pravimo Celovčičica je hudournik in pride na dan za vsako ispa d hriba. Ima štiri izvirke. Voda tega hudournika ima slan okus in je zelo murna. Ta voda škoduje sestlinam, ker jih počrni in nato kmalu soginjejo. Hudournik bruhne na dan ob vsakem večjem, trajnem deževju. So v bližini še drugi izviri, vendar se tako škodljivi, kot Celovčičica.

Pismo iz Clevelanda.

(Amerika.)

Sporočam svojim prijateljem in znancem, da sem se srečno povrnil v Združene države. Sreča mi je bila mila, kakaj še par tednov po prihodu sem dobil delo pri starom gospodarju. Petkrat sem se prebrodil Ocean, a zadnjič najtežje. Težko je bilo slovo, tukaj smo paš tujci. Pri vas pa lepe vasice, rajske vinske gorice in gostoljubno zlati-aceol Zdi so mi, da gre v Ameriki po malem na bolje. Vendar bomo mi težko doživeli še neslavne slane čase, kakaj s preveliko raso ima svet opravka. Prako morja vas najskromejše pozdravlja Ivan Zagrajšek.

Naročajte »Domoljuba«!

VINO pristno in poceni dobite pri
Centralni vinarni
v Ljubljani

Vsak je razumel molitev vseh jezikov in narodov:
»Oče naš...«
Sleherni je molil pobožno in sklenjenih rok v svojem materinem jeziku. Le Tintin in Gustav sta stala objeta. Neskončna dobrota je zajela malo skupino ljudi. Vsi so zrlj v nebo, le Avstrijka je globoko nagnila glavo.
Naš župnik je položil svojo težko roko na njeno ozko ramo:
»Avstrijka, dobremu Gospodu služimo!
»Da, gospod župnik.«

16.

V samostanski cerkvi Sv. U... je nekaj starčkov in stark iz ubožnice opravljajo večerno molitev, ki je pa že prešla v blaženo dremavico. Nekaj starčkov je mrmralo še »Zdravo Marijo« v sivo brado, prihtskalo molek na modro bluzo in starke so jim prijazno prikimavale v belih, poškrabljenih avbicah in so že trdno spale.

L'abbé Violone je šel tiho mimo njih in varno zaprl težka, hrastova vrata. Poslednje mrmranje je zamrlo za njim. V cerkvi se ni zgenilo ničesar več, le pisane lise luči, ki jih je solnce pošljalo skozi barvaste šipe, so še plesale po stenah. Poslednja koprena kadila se je sanjavo motovnila nad rožami na oltarju.

V varstvu tisočletnih svetnikov so spali zdaj stari ljudje in prekrasno počivali. L'abbé Violone se je počasi sprehajal po nizkem, obokanem hodniku, ki je spajal cerkev s samostanom in z ubožnico.

To stebrišče je bila mračna in zatohla meja krog njegovega sveta na zemlji. Ta svet je bil: cerkev, samostan, ubožnica — in sredi teh majhno pokopališče s stoletnimi grobovi vseh listih, ki so v tem zidovju služili Bogu, cerkvenih knezov, vojvod, škofov in preprostih vratarjev. Nagrobni kamni so izginjali v silni krasoti barv pod

morjem razprezajočih se rož. Iznad rož se je dvigal omotčen, topel vonj, in na tisoče belih, solnca žejnih metaljev je plesalo v njem. In nad vsem je bilo prav nisko, temnomodro nebo.

L'abbé Violone je zavzdihnil in odšel v knjižnico. Skozi okno je bilo videti hribo. To okno je odprl in globoko vdihnil ostrj zrak, ki je vél od onod. Domislil se je neke pesmi, ki jo je tako ljubil, ko je bil še deček, in se je končala: »Da objel bi svet...«

samotne, gorske višave in hrumeče morje, solučne pojane in ledene pušče, gosto listje in skrito vijolice, mračne oblake in lahke, ženske lasse...

L'abbé Violone se je prestrašil. Nežne, tenke niti so preprezale ozračje, še lažje so bile ko plavi, ženski lasje. Abbé je zaprl okno, obrnil goram hrbet in si z rokami podprl glavo.

In je spet dospel tja, kamor je prihajal že mesece sam in v sporu s seboj. Spet in spet se je boril s seboj in z Bogom, ki ga ni hotel več blagoslovljati. Spet in spet je skušal sestaviti obračun svojega življenja.

Le kako je bilo? Tedaj, ko je še mogel sanjati o svetu? V hiši staršev?

Ta hiša je bila vsa solnčna sredi parka. Doma je bila mati, nežna, pražnja in tiha gospa. Oče — lep, poln življenja, ki je vse privabljal k sebi, ko luč večje. Abbé se je smehljaje spominjal svojih prvih sprehodov na konju. To je bilo tistega dne, ko je imel prve hlače. Mati je prestrašeno klical za ubežnikom, a oče se je smejal, ga dvignil k sebi na konja in nato sta se podila po polju in on se je krčevito držal očetovega sukničja. Tistega dne je vzljubil veter, ki mu je žvižgal krog ušes. Nič se ni bál, od veselja je cvilil. Oče je bil ponosen nanj in mu je dejal, da bo nekoč osvojil svet.

Materi niso bile všeč take nevarne igre. In še mar-

jih nevidna mehanična roka potone v naštevilo majhnih luknjic, vsakega v posebno luknjico, in od tu v notranjost stroja, kjer se avtomatično parafinirajo, da požene bolje gorjo, in dobe svoje kaspice. V lovarni etoži potem se sestavi strojev, ki izrezujejo škatljice, jih olepijo s papirjem in etiketami. Škatljice z notranjim delom in z gotovimi vložnicami pridejo kasno v zadnji stroj, ki poigrabi točno 60 do 65 žigic, odpre škatljico, jo napolni, zapre in odda rokam, ki jo že čakajo. Stroj napolni na ta način vsako uro 6000 škatljic, ki jih nato zavijejo in oddajo v promet.

Nov težaj mraza. Rusko geografsko društvo je poslalo profesorja Obručeva v deželo Jakutov, kjer je učenjak odkril nov težaj mraza na zemlji. V dolini Oimeleon je ekspedicija doživela temperaturo do 65,2 stopinj pod ničlo. Najprej so člani odprave mišili, da po se ae zmotili, toda pozneje so se prepričali, da se niso prevarili. Sapa je zmrznila pri izdihavanju, kakor ti šumela. Jakuti, ki jim je ta stvar dobro znana,

Nevarna leta

prilnejo pri človeku v začetku 40 let. Priljak v glavi, nervoznost, omotica, težko dihanje, občutki tesnobe v srcu, splošna utrujenost, delavnostnost, pomanjkanje spanja itd. so prvi znaki, ki se jih nikdar ne more vzeti dovolj resne.

Pravčasno in uspešno odstranilo vse te nadloge z rednim uživanjem zdravilnega »PLANINKA-CAJA BAHOVEC«, ki očisti in razredči kri, tako da leta znova pravilno cirkulira po sopeni prožnih žilah. PLANINKA CAJ razkrajja in odstranjuje vse strupene in

zdravju škodljive snovi, ki se valed lenega prenevanja organizma nakopičijo v telesu. Telo se zopet osposobi k novemu obnavljanju, k sprejemanju rednih snovi, to je k novi mladostni energiji.

Prilnite še danes in nabavite si v najbližji lekarni pristni »PLANINKA-CAJ BAHOVEC«, v plombiranih zavitkih po Din 29 — in z napisano proizvajalca:

APOTEKA M. BAHOVEC, LJUBLJANA
 (Reg. br. 12599 — 31. VII. 1932)

Mohorjeve knjige so izšle

Knjige Družbe sv. Mohorja so dotiskane in se lahko razpošiljati te dni. Vse gg. poverjenike prosimo, da blagovoljivo potrpeti, ako bi težko čakali knjige. Odprava se bo vršila kar najhitreje po določenem redu. Ker prihaja mnogo vprašanj, ali se je ne mogote naročiti na letošnje knjige, ponovno obveščamo, da se še vsak lahko naroči, in sicer v Ljubljani tudi pri Novi založbi, povsod pa pri svojem poverjenstvu. Najkrajša pot pa bi bila, da pošljete član po nakaznici 20 Din v Celje Mohorjevi družbi, in pove, kateremu poverjenstvu naj knjige ob skupni pošiljati priložimo.

Mohorjeva družba v Celju.

Pobrigaj se za dober tek, pripravil si boš dragi lek, to je, poskrbeti moraš, da dobiš dober, zdrav tek, ako ga nimáš; v to svrho se priporoča močna švedska tinktura »Elsac švedske kapljice« lekarnarja Fellerja. To je zelo tečna, fino aromačija pijača, ki zelo ugodno vpliva na delovanje prebavnih organov in zapišča v želodcu čustvo prijetne svežosti ter zelo dobro vpliva na splošen počutek in veselje do dela. 2 steklenici 50 Din, 4 steklenici 92 Din, s poštnino in zavojnino vred pri lekarnarju Evg. V. Feller-Stubica Donja, Elza trg 16, Savska banovina.

Listnica uredništva

Radi praznika je ta številka »Domoljuba« izšla s dopolnjenimi, zato so nekateri dopisi izostali.

Z ljubljanskega trga

Cene živini in mesu: voli I. vrste 4.—475 Din, voli II. vrste 3.—4 Din, voli III. vrste 2.—3 Din; telice I. vrste 4.—475 Din, telice II. vrste 3.—4 Din, telice III. vrste 2.—3 Din; krave I. vrste 3.—4 Din, krave II. vrste 2.—3 Din, krave III. vrste 1.50—2 Din; teleta I. vrste 6 Din, teleta II. vrste 5 Din; prešiči: domači 7.50—8.50 Din, hrvaški 7.50—9 Din, pršutarji 6—7 Din. Goveje meso I. vrste: prednji del 8—9 Din, zadnji del 10—12 Din; goveje meso II. vrste: prednji del 7—8 Din, zadnji del 9—10 Din; goveje meso III. vrste: prednji del 5—6 Din, zadnji del 7—8 Din; telečje meso I. vrste: prednji del 12 Din, zadnji del 14 Din; telečje meso II. vrste: prednji del 10—12 Din, zadnji del 12—14 Din; prešičovo meso: domače 13—18 Din, hrvaško 12—16 Din; prekajena svinjina 16—22 Din, svinjska mast 18 Din, domača slanina 14 Din, hrvaška slanina 15 Din, konjsko meso 4—6 Din, ovčje meso 6—10 Din. Surove goveje kože: volovske 10 Din, kravje 9 Din, bikove 7 Din, telečje 4 Din, hrvaških prešičev 3—4 Din, domačih prešičev 5—6 Din.

Cene žitu in mlečevskim pridelkom: pšenica 135—165 Din, ječmen 115—135 Din, rž 115—135 Din, oves 105—130 Din, koruza 115—125 Din, fišol 250—325 Din, Pšenična moka 2—3.25 Din, koruzna moka 1.75—2.50 Din.

Cene krmilom: seno 35—50 Din, slama 35 Din, lucerna 55 Din — vse za 100 kg.

V vsako hišo Domoljuba!

Novi grobovi

d Blagor mu, ki se spočije ... V Vrbljenju pod Krimom sta umrla 78 letna Marija Glava in njen mož 79 letni Anton. — V Velikem Gabru so pokopali Antončič Marijo. — V Laporju pri Slovenski Bistrici je šel k Gospodu po plačilo upokojeni župnik in dekan g. Martin Medved. — V Domžalah je mirno v Gospodu zaspala Ivanka Bertonec. — V Škocijanu pri Mokronogu je zatisnila na veke oči Frančiška Durjava. — V Višnji vasi pri Vojniku so položili v gomilo posestnika Matijo Doklerja, brata ravnatelja moškega učiteljskega v pokoj g. Antona Doklerja. — V Celju je umrla Carmen Novak, soproga kontrolorja mer. — V Ljubljani je umrl finančni svetnik Milan Paternoster. Naj počivajo v miru!

Naznanila

n Prosvetno društvo v Bihinski Bistrici uprizaro v nedeljo, 5. nov. ob treh popoldne in 7 zvečer religiozno igro »Slehnike«. Prvotno smo jo nameravali igrati na prostem, toda vreme je neugodno. Zanimanje za igro je zelo veliko. Vse domačine in sosedje vjudno vabimo, da nas obiščejo.

n Cerkvenim zborom in pevovodjem priporočamo »10 Mašnih besed« za mešani zbor, ki jih je zložil Josip Zrimšek na nova besedila. Pesmi niso težke in se jih bodo peveci radi učili in peli. Zato naj ne bo zbor na večjeje ne nanjšega, ki jih ne bi imel v svoji zalogi. Dobijo se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani in stane izvod 12 Din. V kratkem izidejo od istega skladatelja »V Zakramentu vse sladkosti« (Tantum ergo) za mešani zbor, na katere že danes opozarjamo.

Brenkovič sreča Pohlevena, pa ga nagovori: »No, kako ti kaj gre? Ze dolgo se nisva videla.«

Pohleven odvrne: »Ko sem bil sam, se mi je dobro godilo; zdaj nas je pa deset.«

Brenkovič: »Kaj pa to pomeni?«

Pohleven: »Žena je ena, jaz pa ničla.«

Imenujejo ta proces »sepelanje zvezd«. Doslej so smatrali za tečaj mraza sibirsko mesto Verhojansk, kjer pa znaša največji mraz »komaj« 55.9 stopinj pod ničlo.

Zgodba iz Maroka. Sultan je ukazal prvemu ministru, naj izdela pregled blaznežev in sestavi ob enem poimenzni seznam vseh, ki jih je sprejel v seznam. Vezir se je lotil dela in sestavil dolg seznam; na prvo mesto pa je vstavil ime svojega vladarja. Sultan je bil dobrodušen človek in je samo vprašal ministra, zakaj mu je prisodil tako odlično mesto med blažniki. »Vsemogočni«, je dejal vezir, »prišel si v seznam zaradi tega, ker si pred dvema dnevoma zupal dvema neznanca: veliko vaoto, da bi nakupila konje v inozemstvu. Teh dveh ne bo nikol več nazaj!« »Misliš? In če bi se vendar vrnila?« »Tedaj,« je dejal vezir, »hom tvoje ime črtal ter vstavil na njegovo mesto imeni obeh neznancev.«

Ni premalo. Zenica, ti me poljubljaš samo, kadar rabiš denar. — No, kaj se ti zdi, da te poljubljam premalo?

sikaj očetovega ji ni ugajalo. Zato je bil sin hud nanjo, ki ni nikoli zdvajal nad očetovo popolnostjo. Čeprav se je oče bavil z njim in z bratcem, kadar mu je slučajno prišlo na mar, sta bila vendar oba kar nora nanj. Nasprotno pa sta mrzila odsotno smehljanje matere, ki se je žrtvovala zanje; še manj jima je bilo všeč njeno skrbljivo računanje.

A nekega dne računi zares niso bili v redu, zakaj, še oče je imel vse prestrašen obraz.

Kmalu zatem so prihajali in odhajali sovražni možje v črni obleki in nato so izginjale vse tiste lepe in dragocene reči. Oče ni imel več obstanka v golih prostorih. Izostajal je najprej po dneve in tedne, nato po mesece. Mati je skoraj oslepela od joka. Nekega dne so prinesli očeta na nosilnici in imel je prestreljena pljuča. Nikogar ni spoznal in je venomer klical neko tujo žensko. Mati jo je šla iskat in mu jo je privedla. Umrl je v njenih rokah, ne da bi bil kaj vprašal po lastni ženi in svojih otrokih.

Odslej je imel fant le še mater na svetu.

Kako je delala junaška žena za svoja dva sinova! Kako si je znala prigrfovati, da jima je mogla nuditi več, ko le suhi, vsakdanji kruh! Svoja sinova je preživljala, jo vodila, vzgajala in bila njun prijatelj. A starejšemu Renéju to še ni zadoščalo. Podoben je bil svojemu očetu in ni mogel več vztrajati poleg tih matere. Ko je imel šestnajst let, je ušel od nje in se ni nikoli več oglašil.

Posihmal se žena ni znala več jokati. Obdala se je z železnim oklepom in se odpovedala svetu. Iz molitev in prikazni si je stkala tenčico in jo razprostrla pred dušo svojega ljubljenega otroka. Po tihem je koprnela, da bi tega svojega otroka darovala Bogu v zadoščenje za grehe očeta in brata.

Bog je sprejel njeno daritev: njen otrok je postal L'Abbé Violone! Na dan njegove nove maše je sklenila

svoje utrujene roke in molila: »Zdaj odpusti svojo služabnico, da odide v miru ... In s temi besedami se je za večno poslovila. Njena smrtna ura je bila veselejša ko vse njeno življenje.

Sin se je posvetil trpečemu človeštvu, kakor se mu je nekoč žrtvovala njegova mati.

Kraljevsko se mu je žrtvoval; nič ni skoparil s seboj. Živel je ko tisti, ki jim svet ne more ničesar več nuditi. »Svet boš osvojil«, mu je bil nekoč rekel oče. Še rec je storil: premagal je sam sebe!

Neizčrpen se mu je zdel živi studenc ljubezni in usmiljenja, ki se je pretakal iz njegovega srca v človeške duše. Dolgo, dolgo je bilo tako, dokler ni obsedel nekega dne on sam, ki je nasitil toliko lačnih, potolažil toliko trpečih, kakor da mora od žee umreti. Nobene božje besede ni zaslišal več. In dolgo je bilo življenje in tako lep je bil svet tam zunaj!

L'Abbé Violone se je koprneče ozrl v modričaste gore: »Zakaj me je Bog zapustil?«

Zmeraj isto vprašanje, zmeraj isti odgovor dvoma: »Poklican si bil, a ne izvoljen!«

Ta stavek se je tako zapičil vanj, da ga je telesno zaskelilo. Pa če je ta odgovor resničen?

Kar počivilo ga je, ko je prav tedaj zaslišal močno trkanje na vratih.

Stari vratar je pomolil godrnjavi obraz skozi špranjo: »Monsieur L'Abbé, spodaj vas kličejo!«

Na vprašujoči pogled Abbéja je odvrnil stari služabnik: »Neka gospodična je.«

Abbé je nasršil obrvi in dejal: »Hvala, pridem.«

Stari vratar je zaloputnil z vrati, a se spet čemerikavo prikazal: »Neka mlada, lepa.«

Nejevoljno je Abbé skomizgnil z rameni: »Ze prav, saj pridem.«

Imaš li bolečine

v obrazu?
po vsem telesu?
Ali rabiš mazilo,
ki krepi in jači!

Ali te muči

glavobol? Zobobol?
Trganja!
Želiš li najboljšo za zobe,
kožo, glavo?
Ali si praveč občutljiv za
hladen zrak!

Vporabljalj Eisafluid!

Pravi Fellerjev Eisafluid se dobiva v lekarnah in zadevnih trgovinah po Din 6.—, Din 9.— in Din 26.—. Po pošti najmanj 1 zavoje (9 poskusnih ali samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebnosti ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oz. izroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Zapomnite! Eisafluid ostane Eisafluid!

Gustav Strniša:

J E S E N

Janez Bobek sedi na kantonu, gleda po vrtovih in se žalostno smeje.

Vrtovi so polni sadja, težke voje jabotk se krive, čeprav so podprte z drogi in latami, hruške veselo vabijo in modre češplje se smejejo, kakor bi mežikalo skozi vojevje jasno, prijazno nebo.

Bobek pa sedi ob cesti in je žalosten. Zadi se mu, da govore vsi ti sadovi, da so živi in da čuje, kaj si pripovedujejo. Starček pa ne čuje drevja, ne sadja, temveč svoje spomine sliši, ki se mu vzdujajo, ko gleda bogastvo matere prirode.

Počasi vleze majhez in nezmaten čez nizki plot prvega vrta in se vleže pod široko jablan.

Oči zapre, da bi zadremal, sonce ga je utrudilo s svojo pekočo vročino, rad bi se nekoliko spočil, saj je tako truden.

Pa ga ne puste spomini. Živi vstajajo pred njim in on jih čuti poleg sebe in spet preživlja svoje življenje:

Kmetija, velika prostrana kmetija! Polja bogata, gozdovi z lrogocnimi drevesi, povsod samo bogastvo in samo življenje!

In vse to je oče nekdanj prepustil njemu, sam je odšel v večnost. Preden je umrl, je prosil sina, naj pametno gospodari, da bodo ostala ta polja vnučkom in pravnukom, kakaj bog sam in človeška postava ukazujeta, da mora dobiti sin kar je dobil oče, da je podedovana zemlja samo posejana dediču, dokler ne postara in jo potem mora spet zapustiti svojim otrokom, ne pa zapraviti in ukrasti lastni deci njen delež.

Bobek misli na tisto zemljo. Okoli bahate bele hiše se je šopiril sadovnjak poln najlepšega sadja, pod zidom je vstajala brata in se vzpenjala visoko do strehe. Povsod samo blagostanje.

In prišla je jesen, usodna jesen. Do takrat je bil Bobek priden in pameten gospodar. Oženil se je in pošteno živel. Potem je prišla tista jesen.

Pri Bobkovih niso nikoli kuhali žganja. Tisto jesen je bilo toliko sadja kakor še nikoli. In sam satan mu je vdehnil misel:

»Bodi pameten, nakuhaj si žganjice, ki jo lahko dobro prodaš!«

In Bobek je res kuhaj žganjico. O, da bi je nel!

Žganjica je bila skuhana. Bobek je pričel piti. Spočetka mu ni bilo toliko za žganje. A ker ga ni mogel takoj dobro prodati, se ga je počasi privadil.

»Pusti strup!« ga je svarila njegova skrbna žena in ga boječe gledala.

Smejal se ji je:

»Ali misliš, da sem kak žganjar? Jaz bom žganje panal, ne pa žganjica mene!« je odvrnil ženi.

»Oče so pijani,« je prijokal nekega dne mali Janezek k materi na polje.

Ko je prišla domov, je našla Bobka v travi ležečega. Zlepa ga je skušala spraviti v posteljo.

Mož je skočil kvišku in ženo udaril. Potem je zarjul nad njo in jo hotel pograbit za lase. Hipoma je začutil zver v sebi, zver, ki jo je sam skotil v svojem srcu in jo krmil z žganjico.

Ko se je sreznil, je bil še bolj žajen kakor preje. In spet je pil.

Žena je bila doma z velikega grunta. Vzela je svojega malega Janezka in odšla k materi. Še preje je prosila moža, naj se spame tuje, da se rada vrne, če bo pameten in je ne bo tepel.

Bobek se ni niti zmenil. Ko je zmanjkalo žganjice, je pričel kupovati pri vaškem krčmarju. Žena se je še enkrat vrnila in ga za božjo voljo prosila, naj bo pameten. Zgrabil je kol in komaj mu je ušla. Zdaj se je vknjižila za svojo doto in pustila moža v miru.

Bobek je brezskrbno popival dalje. Njegove hoste so se pričele krčiti, njegovo posestvo se je zmanjšalo. A kaj njemu mar? Zver, ki jo je nosil v sebi, je hotela piti, zver je hotela biti nasičena, pa če gre vse takoj na boben.

Počasi se je majalo njegovo zemljišče, zakaj veliko je bilo in trdno je stala njegova hiša. Bil je star kmečki grunt, globoko zakoreninjen v zemljo.

Nazadnje je vendar zaropotalo. Krčmar je gnal posestvo na boben. Za tisto smrdljivo žganje je hotel zdaj imeti zameno. In kakšno? Kmečki grunt!

(Konec prihodnjic.)

Za smeh

»Ti, povej mi no, zakaj pa si razdri zaroko z Milačevom?«
»Zarad njene preteklosti.«
»Kaj, mar si kaj slabega zvedel o njeni preteklosti?«
»Da, predolga je njena preteklost.«

★
Gost (natakariči): Kaj pa tako premišljajeta, gospodična?«

Natakariča: »Ravno premišljam, ali imate vi prašičevo glavo, ali oni gospod tam pri oni mizi.«

★
Na plesu: »Čudno, kadar plešem z vami, vsakokrat se mi zdijo komadi tako kratki.«

»Saj tudi so. Oni, ki igra harmoniko je moj šenin.«

★
Sodnik: »Zakaj ste vložili v lekarno?«
Obtožene: »Prehlajen sem bil, pa sem si hotel kaj poiskati zoper nahod.«

Pozor zamudniki!

Nekaj naročnikov še ni poravnalo naročnine do konca tekočega leta. Opozarjamo jih tem potom, da takoj po prejemu te številke odpošljejo dolžni znesek, ker bi sicer ne prejeli več nadaljnjih številk našega lista.

Uprava »Domoljuba«.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebnosti ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oz. izroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Pekovskega vajenca

sprejme parna pekarna L. P., Liti a.

Dobre čevlje

dobite pri Jerneju Jera. Zapoje 10 Smednik.

Pred nakusom

neza drevja pišite po brezplačen šonik drevesnice Jelen, št. 11, pri Velenju

Dr. Justin Mate

ordinira zopet redno v St. Vidu n d Ljubljano dopoldne od 9—11 ure popoldne od 2—4 ure.

Išče se

Marija Kovač roj Raker iz Mozija na Kocevskem v zanjo ugodni stvari. Naj se javi v odvetniški pisarni dr. Ivo Benkovič, Ljubljana, Aleksandrova 6.

Tresen hravar,

ki dobro molze, se takoj sprejme v D. M. v Polju. Studenc 1. Plača 150—200 Din in cela oskrba

Običe, perilo, usnjate ceneje pri Preskeryu, Ljubljana, Sv. Petra 14

Žaga, sekire, pile in žage, razno orodje dokler stara zaloga traja, proda poceni Odon Koutny, Ljubljana — Siška, Medvedova 28.

Hiode borove in srebrne kove kupujem Andri vic žaga - Skočljica.

Službo dobil takoj feni atar 14-15 let, lahko delo, vsa oskrba v hiši, plača po dogovoru. Tovarna slavnikov Skrabar Alojzij, Domža e

n Prosvetno društvo v Borovcah priredil v deljo, dne 5. novembra v društvenem domu igra »Prokletac. Vabljeni!

ASTMA

Težkoče pri dihanju in pomanjkanje sape so težke muke, ki store človeka neravnega in ga spravljajo v obup, da nima miru ne podnevi ne ponoči.

Proti temu se z velkim uspehom uporabljajo: **ASTMOL prašek za kajenje, ASTMOL bronhial cigarete za pušenje.**

Dobivajo se v lekarnah.

Pazite vedno na ime **ASTMOL!**

Odobreno od Ministrstva sonjalne politike in od rodnega zdravja S. štev. 2001 od 8. III. 1932.

Odvetnik: »Ali je vaš pokojni mož zapustil poslednjo voljo?«

Vdova (strog): »Odkar sva bila poročena, moj mož sploh ni imel nobene volje.«

»Daj da ti čestitam, danes je tvoj najrečnejši dan v življenju.«

»Metiš se, fant, saj se bele jutri poročim.«

»Se enkrat pravim, danes je tvoj najrečnejši dan v življenju.«

Radio

Vsak delavnik: 12.15 Plošče, 12.45 Poročila, 13.00 Čas, plošče, 23.00 Konc. —
Četrtek, 2. nov. 18.00 Otrok in prošlost, 18.30 Pogovor s poslušalci, 19.00 Srbohrvaščina, 19.30 Plošče po željah, 20.00 Prenos iz Beograda, 22.00 Čas, poročila, plošče.
Petek, 3. nov.: 11.00 Solška ura: Polharji, 18.00 Plošče, 18.30 Predavanje arNodne odbrane, 19.00 Sokolstvo, 19.30 Plošče, 20.00 Prenos iz Zagreba, 22.00 Čas, poročila, Radio jazz.
Sobota, 4. nov.: 18.00 Plošče, stanje cest, 18.30 Zabavno predavanje, 19.00 Ljudski nauk o dobrem in zlu, 19.30 Zunanji politični pregled, 20.00 Internacionalni prenos iz Budimpešte, 22.00 Čas, poročila, Radio-jazz.
Nedelja, 5. nov.: 8.15 Poročila, 8.30 Gimnastika, 9. Versko predavanje, 9.30 Orgelski koncert (Pavel Rančigaj), 10.00 Življenjaka: moč naroda, 10.30 Radio orkester in vokalni solo (gdč. Sokova in g. Jelačin: Operetna ura), 11.30 Slovenska glasba, Radio orkester, 12.00 Čas, plošče, 16.00 Francoski kmel, 16.30 Dobri vojak vejk, izvaja Delakov dramatski studio, 17.30 Plošče, 20.00 Komorni trio Fanike Brandlovc, 21.00 Radio orkester, 22.00 Čas, poročila, plošče.

Ponedeljek, 6. nov.: 18.00 Gospodinja ura: Naši posl, 18.30 Gospodarsko znanstveno predavanje (prof. Pengov), 19.00 Plošče, 19.30 O Slavoniji, 20.00 Plošče, 20.30 Prenos opere »Ojngine iz Beograda, vmes čas in poročila.
Torek, 7. nov.: 11.00 Solška ura: Kako nastane naša pisalne potrebščine, 18.00 Otroški kotiček, 18.20 Plošče, 19.00 Francoščina, 19.30 Glagolica, cirilica in latinica, 20.00 Glasbene oblikoslovje ilustrirano z Radio orkestrom, 20.45 Glasba starejših romantikov, izvaja Radio orkester, 21.30 Čas, poročila, 21.45 Vokalni koncert Jože Likoviča, 22.30 Angleške plošče.
Sreda, 8. nov.: 18.00 Komorna glasba, Radio kvintet, 18.30 Radio orkester, 19.00 Tujski promet in naše občine, 19.30 Literarna ura: Alma Kalinova, 20.00 Prenos opere »Pikova dama« iz Ljubljane, vmes čas in poročila.

SUHE GOBE
 kupuje po najvišji dnevni ceni
SEVER & KOMP.
 LJUBLJANA, Gosposvetska cesta št. 3.

V vsako hišo »Domoljuba«!

Zopet znižane cene!

Preskrbite si za zimo po nizkih cenah perje v Trgovskem domu — Sternecki.

Samo
 Din 10-50, 17-50 in 28- — mešano perje...
Samo
 Din 48- — 60- in 103- — žiščeno perje...
Samo
 Din 66- — sivi puh, Din 152- — pol puh...
Samo
 Din 250- — beli puh.

TRGOVSKI DOM
Sternecki
 TONARNA - PEBLA - ET - UBLEK
Celje št. 19

Zahtevajte takoj veliki novi ilustrirani cenik z več tisoč slikami, katerega dobite brezplačno! Zahtevajte vzorce perja, da se prepričate o dobri kakovosti. Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar.

Bolniki, berite!

Mnogo ljudi toleha vesled živčnih motenj, toži nad prerano utrujenostjo, nad trganjem in boddžaji v glavi, rokah in nogah, na vratu ali na obrazu, dalje nad utripanjem srca, trzanjem in irganjem v sklepah, upehanostjo, nemirom, strašljivostjo, tesnobnostjo, težko sapan, razdražljivostjo, raztresenostjo, pomanjkanjem teka, motnjo in prebavi, omotico, pomanjkanjem spanja in brezčutilnimi drugimi pojavi nervoznosti.

Najhuje pa je pomanjkanje volje za delo ter energije pri živčno bolnem človeku, ki se čuti popolno nesposobnega za delo, brez odpora se vda usodi, nerazpoložen in omejevoljen je in v življenju ne more doseči več nobenih uspehov.

Ako občutite katero izmed navedenih živčnih motenj, če hočete najti odpomoč svojih boleznih,

pišite mi takoj in pošal Vam bom brezplačno

poučno **o živčnih boleznih** ki Vam bo pojasnila, da je predhodni razprava **vzrok vsakega resnega obolenja** oslabitev telesne odpornosti. Prepričali se bodele, da se življenje v resnici more podaljšati in se boleznih morejo preprečiti.

Treba je samo hoteti!

Vsak dan mi dohajajo priznanja, mnogo piscev zahval prilaga celo svoje slike. Nekateri teh objavljamo tu spodaj:

Gosp. Nikola S. Bremković, učitelj iz Tuzle v Jugoslaviji, piše:

Gospa Ana Schmieđ iz Gmundena, Freygasse 5, v Gornji Avstriji, je zelo zadovoljna:

G. poštni uradnik Abraham Georg iz Timisoare! v Rumuniji, piše:

Po mnogih poskusih z raznimi sredstvi, ki mi niso pomagala, sem zasledil Vašo odlično sredstvo, ki mi je izbrno koristilo. Delujem Vam veliko hvaležno.

Kje bi danes že bila, ko bi se ne bila poslužila Vašega zdravljenja. Učinek je bil tako zadovoljiv, da ne potrebujem več nobenega zdravljenja. Napravili ste mi veliko uslugo in zahvaljujem se Vam iz srca.

Ze po kratki porabi Vaše metode sem opazil nepriznani dober učinek. Izreklam Vam zaslužen zahvalo in noražil bom vsako prijeko, da Vns pripočim.

Zadošča dopisnica! Zahtevajte še danes brezplačno poučno knjižico!

Zbiralno mesto za pošto:

Ernst Pasternack, Berlin SO
 Michaelkirchplatz 13, Abd. 124

Brinje in fige v prvovrstni kakovosti dobite pri

FRAN POGAČNIK, d.z.o.z.
 Ljubljana, Tyrševa (Dunajska) št. 67 nasproti mitnice.

Krizi primerne nizke cene

je nastavila znana trgovina

Ivan A. Grosek v Trebnjem

Čitajte dokaze:

Rjavo kontenino	od Din 5.50	naprej
Belo platno	od Din 6.50	naprej
Tiskovino (kambrik)	od Din 7.00	naprej
Na dva strani tiskano:		
- tiskovino	od Din 11.50	naprej
Barhente za obleke	od Din 9.00	naprej
Flanelaste barhente	od Din 7.00	naprej
Moško hlačevo	od Din 25.00	naprej
Moško sukno	od Din 25.00	naprej
Ženske nogavice	od Din 6.00	naprej
Koytre, težke in trpežne	od Din 80.00	naprej
Konjske odeje	od Din 35.00	naprej
Klobuke, moške	od Din 28.00	naprej

Velika zaloga vsnja in podplatov, že vse po starih nizkih cenah. Dalje imam stalno v zalogi in po najnižjih cenah vsakovrstno špecerijo, železino, porcelan, steklo, umetna gnojila, strešno opeko, betonsko železo in travce, stroje za luščenje koruze, štedilnike, sobne pečice, gasperčke, ter vse drugo, kar se rabi za dom. Za neveste in žene imam vse, kar spada k ball, še posebno poceni. Na vrašanje, zakaj je ravno pri Groseku v Trebnjem vse tako poceni, pa odgovorjam sledeče: Zadovoljim se z najmanjšim dobičkom, blago naročam v velikih količinah direktno v tovarnah. Trgovino imam v lastni hiši. Kovrte in drugo perilo izdelujem doma. Ker me moji odjemalci podpirajo s pogostnim obiskom in v velikem številu, se držim stare slovenske rečenice: Pogosta pa mala merica.

Priporočam se vsem cenjenim odjemalcem
Ivan A. Grosek, Trebnje

Najboljša nogavica!

»Ko ste se opoldne pripravili s svojim možem, ste proti vaši navadi dopustili, da je imel os zadnjo besedo. Kako to?«

»No, hotela sem mu napraviti nekoliko večaja, danes je nasreč njegov god.«

PRESKRIBITE SI ZA ZIMO

zimske suknje, obleke in perilo iz lastne tovarne „Triglav“. Obleke in perilo se izdeluje tudi po meri v najnovejši fazoni in najnižji ceni.

JOSIP OLUP - LJUBLJANA

Stari trg 2 (na vega) — Pod 'rančo 1 in Keleščeva ulica 8.

On: »Zakotno, s resnično, da imajo največji topci najlepše žene.«

Ona: »Kako sladko se znaš prilivati, moj drag.«

Kupujemo in plačamo najvišje cene za starinske predmete kot pohištvo, slike, porcelan kovanec, cin, lesenice (lustre) in posamezna stekla.

'TIZIAN' Sv. Petra c. 4, Ljubljana

USNJE

Kruponi, boksi, ševro, lak, dull-boksi, pitlingi, teletne, aklivke, ročne torbice, denarnice, pasovi, košice za rokavice, čevljarški klijer po tovarniški ceni ter v to stroko spadajoče potrebščine nudi tvrdka FRANC ERJAVEC, Stari trg št. 15, Ljubljana.

Krmilno moko

koruzno in pšenčno, dobite svežo in poreni pri tvrdki A. & M. Zorman, Ljubljana, Stari trg 32

Ona: »Ure in ure čakam, kdaj boš prišel iz te vražje gostilne.«

On: »Glej si jo no, jaz sem pa cele ure čakal v gostilni, kdaj boš zapela.«

Perje poceni dobavlja E. Vajda, Čakovec. Vzorce pošilja brezplačno

Stanovalc: Zakaj pa bočete ravno meni podražiti stanovanje, saj imam samo to borno podstrešno sobico.«

Gospodar: »Vi rabite stopnice več kot pa stanovalci v spodnjih nadstropjih.«

Modna in manufakturna trgovina

F. in I. Goričar - „pri Ivanki“ Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

prilporeča za jesen in zimo vsakovrstno blago za moške in ženske obleke, plašče in površnike, žamete in barbente za obleke, flanelo za perilo od 7-50 Din naprej, koca, deke, kovtre, zimske rjuhe, triko maje in hlače, volnene vestje in jope, otroške jopice od 28— Din naprej, moške delovne in pražnje srajce, kravate, dežnike itd. — V konfekcijskem oddelku nudimo izgotovljene damske in otroške plašče v veliki izbiri, po najnižjih cenah. — Kupujte vai v tej trgovini, kjer dobite res dobro blago in po solidnih cenah.

Veselo naprej!
OD 30. OKTOBRA
ZNIŽUJEMO CENE
V VSEH NAŠIH
PRODAJALNAH

Moški čevliji na ram šivani iz najboljšega telečjega boksa, visoki ali nizki prej Din 140—

sedaj **129—**

Ženski in dekliški čevliji iz telečjega boksa s uanjnim podplatom in usnjeno visoko ali nizko peto prej Din 89—

sedaj **79—**

Ženski luksuzni čevliji iz laka, ševroja ali semiša s visoko ali srednjo peto, v raznih kombinacijah prej Din 129—

sedaj **99—**

Ženski čevliji iz baržuna s visoko ali nizko peto. Priljubljena vrsta naših odjemalcev prej Din 59—

sedaj **49—**

Isti čevliji kombinirani s telečjim boksom prej Din 69—

sedaj **59—**

Svileni atlas čevljički črni, beli ali v barvah k vsaki večerni toaleti, za družbo in ples prej Din 69—

sedaj **59—**

Fini otroški čevljički iz najboljšega boksa fleksibel prešvani, visoki ali nizki za stroko od 6 do 11 let prej Din 69—

sedaj **59—**

Isti z dvojnimi podplatom in močnejšim materijalom prej Din 79—

sedaj **69—**

Moške galoše najbolje kvalitete za bogatelno ceno. Široke ali polkonifaste oblike prej Din 49—

sedaj **39—**

Poruzite se, preskrbite se pravočasno, dokler so vse prodajalne dobro sortirane. Vaše za dovoljstvo, naš uspeh.

Rata